

ENSIAPUTOIMENPITEET

JÄRJESTYS

HENGITYS

- Varmista aina ensimmäiseksi, että loukkaantunut hengittää
 - **Hengittää**, laita **kylkiasentoon** (ohje seuraavalla sivulla)
 - **Ei hengitä**, aloita elvytys
 - **Avaa hengitystiet**, kohota leuka ja kallista päätä taaksepäin
 - Aloita **painelu-puhalluselvytys** (ohje seuraavalla sivulla)

SUURET VERENVUODOT

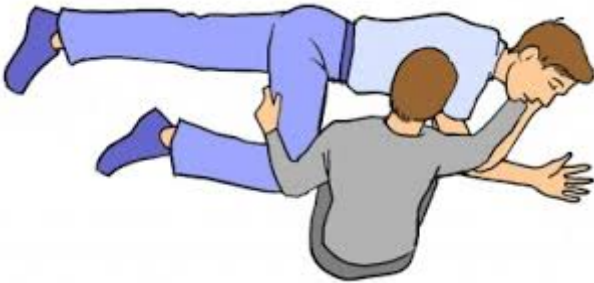
- Jos loukkaantunut vuotaa runsaasti, TYREHDYTÄ VUOTO MILLÄ KEINOLLA HYVÄNSÄ!
- HUOM! Shokkivaara!

ELVYTYS OHJEET

Käytetään defibrillaattoria tarpeen mukaan.

ELVYT-TÄJÄT	AIKUINEN	LAPSI	VAUVA
1 henkilö	Painelu-puhalluselvitys: <ul style="list-style-type: none">- 30 painallusta- 2 puhallusta- Kaksi kättä Hukkunut: <ul style="list-style-type: none">- Alkuun 5 puhallusta- Jatka sitten normaalisti 30 painallusta 2 puhallusta	Aloita aina puhaltamalla 5 kertaa! Painelu-puhalluselvitys: <ul style="list-style-type: none">- 30 painallusta- 2 puhallusta- Yksi käsi	Aloita aina puhaltamalla 5 kertaa! Painelu-puhalluselvitys <ul style="list-style-type: none">- 30 painallusta- 2 puhallusta- Kaksi sormea
2 henkilöä	Jaetaan roolit, toinen puhaltaa ja toinen painelee / vaihdetaan elvyttäjää tarpeen mukaan		

KYLKIASENTO

Raskaana oleva tajuton nainen laitetaan **aina vasemmalle kyljelle** oli tilanne mikä tahansa. Sama pätee myrkytys potilasta, eli vasemmalle kyljelle.

SAIRAUSKOHTAUKSIA JA NIIDEN ENSIAPUA

RINTAKIPU / SYDÄN INFARKTI

TUNNISTAT

- Puristava laaja-alainen kipu rintakehän alueella
- Säteilyä vasempaan käteen, hartiaan tai kaulalle
- Kylmähikisyys, pahoinvointi, väsymys, hengitysvaikeudet

TOIMENPITEET

- Lepo, puoli-istuva asento, raitis ilma
- Rauhoita potilasta, kysy onko nitroja
 - o ON – käske ottaa
 - o EI – **SOITA 112**
- Mikäli lepo ja potilaan omat nitrot eivät auta **SOITA 112**
- Varaudu elvyttämään

EPILEPSIA

PIENI KOHTAUS

- Muutaman sekunnin poissaolo
- Hetkellinen tajunnan menetys

SUURI KOHTAUS

- Tajunnan menetys
- Nykivät kouristukset
- Vaahtoa suusta

TOIMENPITEET

- Älä estä kouristuksia, suojaa päätä
- Suuhun **EI** saa laittaa mitään
- Anna potilaan levätä kohtauksen jälkeen
- Jos potilas ei toivu 10 min kuluessa, **SOITA 112**
- **Laita tajuton kylkiasentoon**

DIAPETES ELI SOKERITAUTI

- Verensokerin lasku
- Kalpea ja huonovointinen
- Sekava ja aggressiivinen
- Puheen sammaltaminen
- Mahdollisuus nopeaan tajunnan menettämiseen

TAJUISSAAN OLEVA

- Anna sokeripitoista juotavaa tai syötävää
- Jos oireet eivät katoa 15 min kuluessa, **SOITA 112**

TAJUTON

- Käänä kylkiasentoon, turvaa hengitys, **SOITA 112**

TAPATURMIA JA NIIDEN ENSIAPUA

MURTUMA

UMPIMURTUMA

- Iho pysynyt ehjänä
- KYLMÄ, KOHO, KOMPRESSI
- Anna valita paras mahdollinen asento
- **Toimita hoitoon / Soita 112**

AVOMURTUMA

- Tyrehdytä verenvuoto
- KYLMÄ, KOHO, KOMPRESSI
- Anna valita paras mahdollinen asento
- **Toimita hoitoon / Soita 112**

HAAVAT JA RUHJEET

- Tyrehdytä verenvuoto
- Puhdista haava-alue
- Haavan koosta riippuen:
 - o Käytä haavateippiä, siteitä tai painesidettä
 - o Tue kohoasentoon
 - o **Toimita hoitoon / Soita 112**

AIVOTÄRÄHDYS

- Eri asteiset tajunnan häiriöt
- Päänsärky ja pahoinvointi
- Näkö- ja tasapaino häiriöt

TAJUISSAAN PYSYNYT

- Tarkkailtava vuorokausi

TAJUNNAN MENETTÄNYT

- **Toimita hoitoon / Soita 112**

AIVORUHJE TAI AIVOVERENVUOTO

- Tajunnan tason muutokset
- **SOITA 112**
- Liikuttele potilasta mahdollisimman vähän, toimi rauhallisesti
- Tarkkaile tajunnan tasoa
- Tarkista voimaerot puristusvoimassa

KAULARANGAN MURTUMA

- **SOITA 112**
- Liikuttele mahdollisimman vähän
- Tue kaularankaa
- Odota asianmukaista kuljetusta
- Tarkkaile tajunnan tasoa

SÄHKÖISKU

- Katkaise virta laitteesta, älä koske ennen uhriin
- Irrota uhri laitteesta esim. puisella pelastuskepillä yms.
- Elvytä tarvittaessa
- Toimita aina lääkärin hoitoon